

Nyhetsbrevet om aktuell vetenskap om samspelet mellan ekologi, ekonomi, teknik och samhälle

Redaktionellt

Varje dag är det A-ekonomi på tv, ekonomiekot på radion och de stora dagstidningarna har egna ekonomibilagor. Minsta svängning på börserna redovisas i detalj. När miljösverige samlades i Västerås i slutet av förra året under den stora konferensen Envisions var just detta en av stötestenarna. Varför finns det inte Miljönytt eller A-ekologi? Om Sveriges regering menar allvar med det Gröna Folkhemmet och Den Stora Omställningen Till Hållbar Utveckling så behövs det en folkbildningskampanj och en förändring av media, menade många.

"Hållbar utveckling är det övergripande målet för regeringens politik och berör alla politikområden", står det i regeringens hållbarhetsstrategi. Och i statsministerns tal från 1999 års Envisions finns det flera stora ord om hållbarhet: "Det handlar inte längre bara om folkhemsbyggets ekonomiska och sociala reformer... Men visionen [om det Gröna Folkhemmet] beskrivs också som tillväxtfientligt flum. Och ibland som en vision i konflikt med mål om rättvisa och ökad materiell välfärd. Det finns inga sådana motsatsförhållanden".

Men, hur bygger man då ett grönt folkhem? Det kan röra sig om gröna skatteväxlingar, nya lagar och andra åtgärder som torskfiskestopp, vilka kan förefalla kostsamma och obekväma på kort sikt men nödvändiga för långsiktigt hållbar utveckling. Det krävs alltså mer politiskt mod och vilja. Men det behövs även fler medier som går både på bredden och på djupet när det gäller kopplingarna mellan ekologi och ekonomi; miljö och tillväxt. Medier som rapporterar bortom snäva, kortsiktiga ekonomiska perspektiv.

"Det behövs förebilder som vågar se längre än en generation... Det behövs många människor som står för en utvecklad helhetssyn, som förmår knyta ihop ekologi, teknik, ekonomi och solidaritet." Låter nästan som vår målsättning för EcoSensus. Men det är statsministerns ord igen, från talet på Envisions för tre år sedan.

Fredrik Moberg och Louise Hård af Segerstad, redaktörer, Albaeco

EUs naturvård i praktiken

En fungerande naturvård kräver samverkan med lokala aktörer, säger forskarna. Vi tar en titt på EUs nätverk av skyddade habitat "Natura 2000" och EUs ramdirektiv för vatten.

sid 4

Konsten att flamskydda en isbjörn

Flamskyddsmedel från våra dataskärmar hittas vid nordpolen. Vi vet egentligen väldigt lite om vad som händer med alla de ämnen vi använder i samhället eller hur farliga de är.

sid 3

Många myter om få arter

Hur många arter behövs för människans överlevnad? En av de forskare som tidigare tillsatts hävdade att det räcker med en bråkdel av alla arter som finns idag, säger nu att det nästan säkert är helt fel. Vi håller med.

sid 2

Envisions: Från Johannesburg till Västerås

Konkreta förslag, en inspirerande indianhövding och en öppen miljöminister var tre viktiga ingredienser när 600 miljöengagerade träffades i Västerås för den officiella nationella uppföljningen av Johannesburgstoppmötet om hållbar utveckling.

Byt ut A-ekonomi i tv mot A-ekologi eller Miljönytt och integrera kunskapen om hållbar utveckling i all utbildning, från förskola till högskola. Skapa sedan ett överordnat departement för Hållbar Utveckling, gör kollektivtrafiken gratis och fortsätt arbetet med den gröna skatteväxlingen. Det var några av ingredienserna i receptet för hållbar utveckling i Sverige som identifierades under "Envisions" i slutet av förra året. Envisions 2002 lanserades som den officiella svenska uppföljningen av Johannesburgstoppmötet. I ett novembergrått Västerås träffades flera hundra miljöengagerade för att diskutera hur man ska omsätta besluten från Johannesburg och Riokonferensen i den svenska verkligheten.

Arrangörer var Västerås stad, Länsstyrelsen i Västmanland, Landstinget Västmanland och Miljödepartementet.

Jätteworkshopen "Café Johannesburg"

Envisions inleddes med en stor workshop, "Café Johannesburg", med syftet att få fram konkreta förslag till regeringen på åtgärder för hållbar utveckling. I Café Johannesburg satt deltagarna fördelade runt cafébord. Borden var grupperade i tio olika delcaféer med olika teman som t ex klimat, vatten och biologisk mångfald. Dessutom deltog fler än hundra personer i det "virtuella kaféet" på nätet. Förslagen som kom fram presenterades sen för miljöministern, Lena Sommestad. Hon var positiv till flera av förslagen, t ex ökade

satsningar på folkbildning i hållbar utveckling och uppmaningen att bilda ett överordnat hållbarhetsdepartement.

– Behovet av förändringar i regeringskansliet och myndigheterna ses nu över och analyseras, sa hon i sitt avslutningstal på Envisions.

Arrangörerna lyckades riktigt väl med sin strävan efter trivsamma mötesformer, aktiva deltagare och spännande föreläsningar. En av de mest uppskattade föreläsarna var indianhövdingen Oren Lyons som varit med på Envisions tidigare och är en flitig Sverigebesökare sen Stockholmskonferensen 1972. Han talade som vanligt poetiskt, lugnt och andäktigt i sitt bitvis skrämmande men hoppfulla avslutningstal: "Det är inte för sent och det är vi som är miljön", sa han. "Det är vi som ska ladda om våra batterier och fortsätta arbetet." Lyons är inte bara hövding utan konstnär och professor i nordamerikanska indianers historia. Han för förstås indianernas talan, men kanske framförallt naturens talan eftersom "fyrfotingarna inte har någon plats vid de stora internationella förhandlingarna".

Mikael Karlsson från Naturskyddsföreningen var inne på samma linje i den avslutande paneldebatten när han med eftertryck påpekade för miljöministern att hon är naturens försvarsvokat. Sommestad lovade att bära med sig diskussionerna vid Envisions in i regeringsarbetet, bland annat i arbetet med utvecklingspropositionen och översynen av den nationella strategin för hållbar utveckling. Hoppas hon har plats i portföljen för Oren Lyons visdom att "man måste tänka sju generationer framåt när man fattar sina beslut".

Vill du veta mer?

www.envisions.nu

Innehåll, EcoSensus, Nr 1, januari 2003

Envisions: Från Johannesburg till Västerås, s 1

Ordet: Resiliens, s 2.

Utblick: São Paolo satsar på ekoturism, s 2

Miljömyten: "En bråkdel av alla arter räcker", s 2

Konsten att flamskydda en isbjörn, s 3.

Stigande temperaturer hot mot växter och djur, s 3

EUs naturvårdspolitik i praktiken, s 4.

Dansk miljöskeptiker sågas igen, s 4.

Mitt i megastaden São Paulos fattiga, förenade och kaotiska vardag satsar man på ekoturism. Världens tredje största stad har tagit ett litet men viktigt kliv mot framtida hållbar utveckling.

Med närmare 19 miljoner invånare är São Paulo ett slående exempel på den globala urbaniseringstrenden. Världens tredje största stad är det ledande centrum för sydamerikansk handel – "Brasiliens lokomotiv". Staden karakteriseras av trafikproblem med 30 miljoner resor dagligen, miljöproblem som luftföroreningar och minskade grönområden samt social segregation med fattigdom och kriminalitet som följd. Men mitt i den hållbara utvecklingens klara motsats, eller svåraste utmaning, sjuder det ändå av kreativitet. Med upprinnelse i ett ungdomsprogram, vars syfte är att hjälpa ungdomar i riskzonen genom miljöutbildning, planerar man nu för en stor ekoturismsatsning. Genom ekoturism hoppas man kunna skapa en mer långsiktig plattform för att bevara och utveckla grönområdena som omger São Paulo.

Ungdomlig ekoturismsatsning

Den gröna infrastrukturen utgörs av ett grönt bälte av mer eller mindre sammanhängande atlantisk regnskog som bidrar med ovärderliga ekosystemtjänster till São Paulos befolkning. Hela gröstrukturen är hårt pressad av urbaniseringen och den snabba ekonomiska tillväxten som orsakar ekologiska och sociala problem. Man har testat flera strategier för att bevara det gröna bältet men misslyckats eftersom miljömedvetenheten generellt sett är låg och det saknas ekonomiska incitament.

I flera kommuner har man i några år haft miljöutbildning för ungdomar och de har visat särskilt intresse för frågor kring ekoturism. För att bemöta entusiasmen och knyta ungdomsprogrammet till bevarande av det gröna bältet har

man skapat nätverket Turismo Irmanado. Nätverket anordnar träffar mellan kommunernas ungdomsgrupper och skapar forum för kontakter och erfarenhetsutbyten. Som ett led i ekoturism-satsningen har man initierat ett drivhus för nyföretagande där ungdomarnas idéer kan omvandlas till produkter och nya former av entreprenörskap. Inom drivhuset samsas representanter från bevarandeprojektet, ungdomsprogrammet, lokala myndigheter, lärosäten och näringslivet. Slutligen vill man även stärka marknaden för de nya ekoturismföretagen genom att certificera dem.

Ekoturism-satsningen i São Paulo tar avstamp i en medvetenhet om grönområdenas betydelse i den urbana miljön och omfattar såväl ekonomiska som sociala aspekter samt spänner över flera olika samhällssektorer. En av världens största städer har med andra ord tagit ett viktigt steg mot ekonomisk, social och ekologisk långsiktig hållbarhet.

/Sara Borgström

Vill du veta mer?

Ekoturism i São Paulo:
www.saopaulo.sp.gov.br/ingles/saopaulo/turismo/int_tureco.htm
www.unesco.org/mab/capacity/saoroque/partners.htm
Ekoturism i världen: www.ecotourism2002.org
Ekoturism i Sverige: www.ekoturism.org
Urban ekologi: www.albaeco.com

São Paulo är miljöproblem, fattigdom och kriminalitet. Nu satsar staden på ekoturism. Foto: Corel Corporation.

Ordet: Resiliens

Ekologisk resiliens är ett ekosystems förmåga att klara av förändringar och störningar – t.ex. stormar, bränder och föroreningar – utan att övergå till ett annat tillstånd. Ekologisk resiliens möjliggör också återuppbbyggnad och förnyelse efter en störning. På liknande sätt beskriver social resiliens samhällets kapacitet att hantera förändring och störningar, som naturkatastrofer eller politiska och ekonomiska omvälvningar.

Ny forskning tyder på att vi måste stärka resiliensen, i både samhället och ekosystemen, om vi ska kunna hantera klimatpåverkan och andra globala miljöförändringar. Ett sätt att upprätthålla resiliens är att bevara mångfalden. Biologisk mångfald sprider risker, utgör "försäkring" och ger fler möjligheter till omorganisation efter störning. Mångfald i den beslutsfattande strukturen är också viktig. Det innebär bland annat att förvaltningen av ekosystem fördelas över flera enheter på olika nivåer från nationella till lokala beslutsfattande organ. Då kan man i samverkan pröva regler och strategier på olika administrativ nivå och med olika tidsperspektiv.

Miljövårdsberedningen lyfte fram resiliensperspektivet i flera sammanhang inför toppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg. Resiliens har också anammats av den svenska regeringen, bland annat i regeringens skrivelse om en samlad naturvårdspolitik:

"Samhällsutvecklingen är beroende av ekosystemens kapacitet att leverera livsviktiga naturresurser... samt värdefulla ekosystemtjänster... Denna kapacitet utgör själva fundamentet för såväl samhällsutvecklingen som för mänskligt liv på denna planet... Därför krävs en buffertförmåga i naturmiljön för att möta förändring... Att bygga buffertkapacitet – resiliens – kopplar egentligen till alla dimensionerna i hållbar utveckling, inte minst till den ekonomiska. Detta måste därför bli en nödvändig del i den svenska naturvården. Förbättrar vi resiliensen ... så ökar vi möjligheterna för vår egen utveckling, valfrihet och välfärd."

Albaeco föreslog nyligen "resiliens" som ett nytt ord till Svenska Akademiens Ordlista.

Vill du veta mer?

www.resalliance.org
www.sou.gov.se/mvb/aktuellverksamhet/moten.htm
Regeringens skrivelse 2001/02:173 om en samlad naturvårdspolitik hittar du på: www.regeringen.se

Miljömyten:

"Vi behöver bara en bråkdel av alla arter"

Människan är som bekant en art som breder ut sig på bekostnad av många andra arter. Men spelar det någon roll, annat än i en etisk mening? Finns det ett överflöd av arter som inte behövs?

Ekologisk forskning var länge mest inriktad på varför det finns så många arter, men nu riktas allt mer intresse mot hur många arter som behövs för att upprätthålla flödet av de varor och tjänster som naturen ger oss människor. En miljömyt i sammanhanget avlivades nyligen av en av de forskare som tidigare bidragit till dess spridning, Torbjörn Fagerström, professor i teoretisk ekologi, skrev så här i en kolumn på Dagens Nyheters ledarsida:

"Jag hör till dem som ibland spetsat till det och sagt att vi i dag skulle kunna överleva med hjälp av en bråkdel av de arter som finns - ris, majs, vete, några husdjursarter, tarmbakterier och mikroorganismer i jorden - men det är nästan säkert helt fel på längre sikt... De som är perifera arter i dagens miljöer är kanske gagnväxter eller nyckelarter i morgondagens. Sett på det sättet blir bevarandet av mångfald nästan en försäkringsfråga, ett sätt att bibehålla ekosystemfunktioner och exploateringsbara biologiska nyttigheter under osäkra framtidsförhållanden. Riskhantering är inte bara en angelägenhet för aktiesparare, utan också för miljövården."

Källa:

Kolumnen av Torbjörn Fagerström fanns med i DN den 17:e januari. Du hittar den på: www.dn.se
www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=578&a=97562&previousRenderType=2

Artrikedom på ången är estetiskt tilltalande. Men arter ger oss också en massa nyttigheter. Och de som kan förefalla onyttiga idag kanske är framtidens nyckelarter.

Konsten att flamskydda en isbjörn

I det moderna kemikaliesamhället hamnar ofta rätt sak på fel plats. Hormoner från p-piller hamnar i havet och flamskyddsmedel från våra dataskärmar hittas vid nordpolen i isbjörnars blod. På fel plats kan dessa ämnen få allvarliga hälso- och miljöeffekter. Vi vet egentligen väldigt lite om farligheten hos de ämnen vi använder i samhället idag.

Foto: Michael Jensen

Inom EU använder vi idag ca 30 000 olika ämnen. Av dessa är endast ett fåtal undersökta med de metoder vi har för att försöka bedöma farlighet i förväg. Enligt Kemikalieinspektionen produceras 400 miljoner ton kemikalier varje år i världen, det är 400 gånger mer än

vad som producerades 1930. Varje svensk använder i genomsnitt 8 kg farliga kemikalier per dag och person. Det mesta av dessa 8 kg ser vi aldrig eftersom de används i produktionen av de varor vi sedan köper.

Svårt veta vilka ämnen som är farliga

Alla ämnen, både naturligt förekommande och mänskligt producerade, är egentligen potentiella gifter, om tillräckligt mycket hamnar på fel ställe. Det krävs ett omfattande arbete för att man ska kunna utesluta att ett ämne kommer att orsaka problem. Helt säkra kan vi aldrig vara.

Men vi vet att det är särskilt problematiskt om ett ämne är långlivat (persistent) i miljön och om det ansamlas i levande organismer (bioackumuleras). Hur långlivade ämnen är och hur de bioackumuleras kan vi mäta relativt enkelt. Det är betydligt svårare att förutsäga vilka effekter som ett ämne kan få när det hamnar på fel ställe eftersom människokroppar och ekosystem är komplexa. Dessutom kan ämnen som vi exponeras för i låga halter under lång tid ge allergier, cancer och reproduktionsstörningar, fast det kan dröja tio eller kanske 50 år

innan vi märker något.

Ibland hör nyttan med ett ämne ihop med farligheten hos ämnet. Via våra toaletter och reningsverk kommer till exempel en del hormoner från p-piller ut med det renade vattnet. I p-piller finns syntetiskt östrogen, som är mer långlivat i miljön än de naturliga östrogenerna. Det syntetiska hormonet Etinylöstradiol har man hittat i vattnet utanför reningsverk, där man också funnit "feminiserade" hanfiskar med testiklar som innehåller ägganlag. Men vi vet inte om det är p-pillerrester eller andra ämnen, eller kombinationen av dessa, som orsakar effekterna på fisken.

Ett annat exempel på rätt sak på fel plats är så kallade bromerade flamskyddsmedel - ämnen som har egenskapen att de kan fördröja eller förhindra brand i t ex textilier, plast och gummi. Dessa flamskyddsmedel är långlivade, fettlösliga, och en del av dem ansamlas i djur och människor. Vissa av dem har spridit sig ändå upp till nordpolens isbjörnar. Vi vet fortfarande ganska lite om flamskyddsmedlens effekter på levande organismer, men försök har visat att de kan ge nervskador, påverka inlärningsförmåga och försena motorisk utveckling hos försöksdjur.

Ett giftfritt samhälle

Vad kan vi då göra för att undvika skador av de ämnen som vi använder? Ett första steg är att sluta använda de ämnen som är värst; att se till att inte *fel* sak hamnar på fel plats.

Ett av Sveriges 15 nationella miljömål heter "Giftfri miljö". Målet går ut på att miljön 2020 ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Inom forskningen arbetar man för att ta fram bättre metoder för att bedöma risker med de ämnen som vi använder. Det handlar om att snabbare och billigare, och helst utan att behöva använda försöksdjur, kunna navigera fram i kemikaliesamhället och i förväg undvika problem.

Vill du veta mer?

Artikeln är en sammanfattning av en längre text av Linn Persson, doktorand i miljökemi på Institutet för Tillämpad Miljöforskning (ITM) vid Stockholms Universitet.

Läs hela artikeln på vår hemsida: www.albaeco.com

Nya bevis för att klimatförändringar påverkar växt- och djurliv

Redan nu påverkas ett antal olika växt och djurarter av de klimatförändringar som åtminstone delvis beror på människans utsläpp av växthusgaser. Det rapporterar två nya vetenskapliga studier.

Fåglar lägger sina ägg tidigare på säsongen, växter blommar tidigare och däggdjur kommer tidigare ur sina iden. Dessutom flyttar många arter närmare polerna och högre upp i bergsområden i takt med att klimatet blir varmare. Jordens djur och växtliv påverkas när klimatet förändras och arter riskerar att utrotas så att viktiga processer och funktioner i ekosystemen kan gå förlorade, enligt två nya artiklar i den vetenskapliga tidskriften *Nature*.

De två studierna analyserar övergripande trender i hundratals tidigare studier av lokala förändringar i arters utbredning, utseende och beteende. Även fast arter än så länge påverkas mer av andra faktorer som förändringar i markanvändning, utsläpp och urbanisering visar forskarnas statistiska analyser att uppvärmningen redan nu har ekologiska effekter. Jordens djur och växtliv har under historiens gång lyckats anpassa sig till en rad klimatförändringar och återkommande istider. Det är bara det att den nuvarande temperaturökningen sker mycket snabbare än någonsin tidigare.

Olika arter påverkas på olika sätt av uppvärmningen. Det innebär att viktiga interaktioner mellan arter kan komma att sättas ur spel. Till exempel kan en fågelart som äter skadeinsekter tvingas att flytta norrut medan skadeinsekterna kanske inte påverkas. Sådana brutna länkar mellan arter skulle kunna få direkta ekonomiska konsekvenser på grund av uteblivna inkomster från jord- eller skogsbruket.

Flera andra forskare som kommenterat studierna menar att det är oroväckande att man redan nu kan se att jordens växt- och djurliv påverkas av den globala uppvärmningen. Temperaturökningen de senaste 100 åren har nämligen "bara" varit 0,6°C medan den förväntade höjningen de kommande 100 åren kan bli ända upp till sex grader, enligt FN:s klimatpanel. Dessutom förväntas klimatförändringarna samverka med andra effekter som miljögifter och förändringar i markanvändning. Det kan medföra att uppvärmningen får ännu större effekter på den vilda floran och faunan än förväntat.

Vill du veta mer?

www.nature.com/nsu/030106/030106-1.html

Många olika djurgrupper och växtarter påverkas av den globala uppvärmningen. Allt ifrån fjärilar och olika blomarter till koralldjur påverkas av förhöjda temperaturer, visar nya studier publicerade i *Nature*. Fotom: Nils Kautsky och Corel Corporation.

EUs naturvård i praktiken: lokal samverkan ett måste

Klyftan mellan EU-besluten i Bryssel och det praktiska naturvårdsarbetet utgör en stor utmaning. En fungerande naturvård kräver delaktighet hos lokala aktörer och detta betonas på pappret, både i EUs nätverk av skyddade habitat "Natura 2000" och EUs ramdirektiv för vatten. Men hur ser det ut i verkligheten?

EU påverkar den svenska naturvården allt mer. Risken finns att den blir en enorm och osmidig byråkratisk apparat med dålig lokal förankring – tvärtom vad den senaste forskningen på området förespråkar. I mars ska Sverige lämna sina sista kompletteringar till Natura 2000 – EUs nätverk av skyddade habitat som ska bevara den biologiska mångfalden och därmed främja en hållbar utveckling. Innan året är slut ska man även implementera EUs ramdirektiv för vatten.

Natura 2000 – något av ett hastverk?

Tanken bakom Natura 2000 är att skapa ett nätverk av skyddsvård natur. Medlemsländerna ska föreslå ett antal områden med höga naturvärden och utveckla partnerskap med markägare och andra lokala aktörer för att bevara och förvalta områdena. EU-kommissionen ska godkänna områdena och medlemsländerna ska vart sjätte år rapportera hur de sköter sitt Natura 2000-nätverk. Om man missköter sig kan man ställas inför EU-domstolen. Alla ingrepp som kan få negativa konsekvenser för områdena måste godkännas av EU, och ersättas av andra områden med motsvarande naturvärde.

Beslutet om Natura 2000 fattades 1992, och Sverige gick med i EU först 1995. Länsstyrelserna fick därför uppdraget att på mindre än ett år föreslå samtliga Natura 2000-områden. Totalt har länsstyrelserna sedan fått sju år på sig, men eftersom slutdatumet flyttats ett år i taget har man inte kunnat arbeta långsiktigt. Många markägare känner sig överkörda av Länsstyrelsen eftersom bl.a. tidsbristen lett till att man fattat beslut centralt, utan att involvera lokala aktörer. Ibland har man tvingats välja områden på lösa grunder, utifrån inaktuella inventeringar eller rena gissningar.

Vattendirektivet lokalt förankrat

Tanken bakom det så kallade vattendirektivet är att ta ett helhetsgrepp på vattenkvalitet och kvantitet. Förvaltningen ska utgå från avrinningsområden och inte exempelvis kommungränser. I december 2003 ska de nationella lagarna anpassas till direktivet, och samarbetet kring avrinningsområdena

Foto: Jakob Lundberg

Stockholms länsstyrelse har föreslagit 227 områden till Natura 2000. Omkring 2/3 av den föreslagna arealen är vatten. Många naturreservat i skärgården är på förslag.

vara i funktion. I december 2015 ska vattenresurserna nå "god status". Lokal samverkan är obligatorisk, enligt Ramdirektivets Artikel 14.

I Sverige har betydelsen av lokal samverkan tagits på allvar. Utredningen "Klart som vatten" föreslår att Sverige delas in i fem vattendistrikt, med varsin vattenmyndighet. Inom dessa ska kommuner, organisationer, företag och andra intressenter bilda samverkansorgan, som kan driva det lokala vattenvårdsarbetet. De lokala samfälligheterna ska medverka i beslutsprocesser, förvaltning och övervakning.

Vattendirektivet ger utrymme för lokala aktörer att delta i vattenvårdsarbetet. Därigenom skapas balans mellan det lokala och centrala, vilket forskning visat kan leda till en effektivare hantering av vattnet i Europa. Natura 2000 är ett starkt formellt skydd, men ett långsiktigt naturskydd vinner på att lokala aktörer involveras och engageras i utformningen och skötseln av dessa reservat. Låt oss hoppas att det blir så.

/Lisen Schultz

Vill du veta mer?

Utredningen "Klart som vatten", kan hämtas på:
http://miljo.regeringen.se/propositionermm/sou/pdf/sou2002_105a.pdf

EUs Natura 2000-sida:

<http://europa.eu.int/comm/environment/nature/natura.htm>

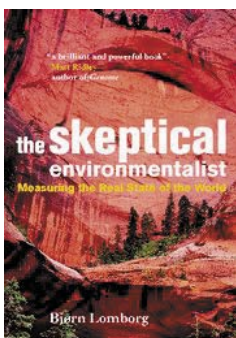
EUs Ramdirektiv-sida:

www.europa.eu.int/comm/environment/water/water-framework/index_en.html

Mer om forskningens syn på lokal samverkan:

www.albaeco.com/htm/artiklar/webbart/krafta.htm

www.albaeco.com/htm/artiklar/webbart/socialresiliens.htm

Boksågningen: The Skeptical Environmentalist, Bjørn Lomborg

Danska vetenskapsrådets kommitté mot forskningsfusk sågar nu den danske miljöskeptikern Bjørn Lomborgs bok "The Skeptical Environmentalist" och kallar den för ovetenskaplig. Kommitténs utlåtande är hårt och bekräftar tidigare vetenskapliga granskningar av Lomborgs bok, som visat att den förvränger och föringar miljöproblemen genom ett snedvridet och ensidigt urval av fakta.

Lomborgs bok ifrågasätter det mesta av det som dagens miljöforskning kommit fram till. Han menar att de flesta miljöproblem är överdrivna och att världens miljö istället blir allt bättre. Han har framförallt kritiserat FN:s panel för klimatforskning, IPCC, och deras rapporter om människans påverkan på jordens klimat. Lomborgs bok har fått stor internationell spridning och har översatts till flera språk. Dessutom har Lomborg fått en hel del positiv uppmärksamhet i internationellt sett inflytelserika tidningar som *The Wall Street Journal*, *Business Week*, *Washington Post*, *New York Times* och *The*

Economist. När den engelska versionen av boken kom ut sågades dock Lomborgs argument i några av de allra mest inflytelserika vetenskapliga tidskrifterna *Science*, *Nature* och *Scientific American*. Här visade ett antal ledande miljöforskare att Lomborgs argumentation till stor del baseras på överdrifter, felciteringar, selektivt urval av data, generaliseringar - och ibland rena faktafel. Flera framstående miljöforskare är nu skeptiska till Cambridge University Press som gav ut boken och planerar därför en bojkott. För den danska regeringen är det hela också pinsamt. De utsåg nyligen Lomborg till chef för det nybildade miljöinstitutet IMV, Institut for Miljøvurdering. Statsministern och miljöministern har sagt att de står fast vid den utnämningen, men att en utredning om Lomborgs lämplighet nu ska tillsättas.

Läs mer:

Det officiella uttalandet från danska Vetenskapsrådet:
www.forsk.dk/uvvu/nyt/udtaldebat/bl_decision.htm

Lomborgs svar på Cambridge University Press' hemsida:
http://us.cambridge.org/features/lomborg/lomborg_response.htm

Bjørn Lomborgs egen sida där du kan ladda ned första kapitlet av hans bok: www.lomborg.com

Mediapaket från World Resources Institute:
www.wri.org/press/mk_lomborg.html

EcoSensus är ett nyhetsbrev för aktuell vetenskap om samspelet mellan ekologi, ekonomi, teknik och samhälle. Det kommer ut 6 gånger per år. EcoSensus ges ut av den oberoende ideella föreningen Albaeco. Adress: Västra Trädgårdsgatan 15, Box 161 83, 103 24 Stockholm. Redaktörer: Fredrik Moberg, fredrik@albaeco.com och Louise Hård af Segerstad, louise@albaeco.com. Redaktion: Sara Borgström, Line Gordon, Cecilia Holmlund, Peder Langenskiöld, Linn Persson, Lisen Schultz. Prenumeration/adressändringar: tel: 08-611 32 10, e-post: ecosensus@albaeco.com Hemsida: www.albaeco.com/ecosensus/